

Sem oseba z
GLUHOSLEPOTO in
potrebujem prevajalca
za **GLUHOSLEPE**

Sem oseba z
GLUHOSLEPOTO in
potrebujem prevajalca
za **GLUHOSLEPE**

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

364-22-056.262/.263
81'221

SEM oseba z gluhoslepoto in potrebujem prevajalca za gluhoslepe / [besedilo
priredila Petra Rezar ; ilustracije Gašper Rems]. - Ljubljana : Društvo gluhoslepih
Slovenije Dlan, 2014

ISBN 978-961-92247-2-4
1. Rezar, Petra
275505408

Spoštovana bralka in spoštovani bralec,

s knjižico želimo omogočiti lažji vpogled v potrebe oseb z gluhoslepoto. **Za primerjavo z osebo z gluhoslepoto smo uporabili gluho osebo**, ki ima prav tako sporazumevalne težave. Med njima pa vendarle obstajajo velike razlike, zlasti v samostojnem gibanju in pridobivanju informacij.

Sama okvara pa ni edina, ki določa razlike med obema skupinama. Med **razlike** štejemo tudi vrsto **podpore, intenzivnost pomoči in potrebe**, ki jih imajo osebe z gluhoslepoto, če jih primerjamo z gluhihimi osebami. Prav vrsta in intenzivnost pomoči sta tisti bistveni razliki, ki sta posebej prilagojeni za osebe z gluhoslepoto.

S knjižico želimo na preprost in razumljiv način pojasniti številne napačne predsodke, ki osebe z gluhoslepoto in gluhe osebe »mečejo« v isti koš. **To sta dve povsem različni skupini, ki imata vsaka svoje potrebe in zato potrebujeta vsaka zase specifično pomoč in prilagoditve.**

Sam pojem gluhoslepota pove, da **oseba z gluhoslepoto poleg sporazumevalne podpore potrebuje tudi pomoč pri gibanju**, torej specifično pomoč, prilagojeno posamezniku; gluha oseba pa potrebuje pomoč pri sporazumevanju. Osebe z gluhoslepoto zato potrebujejo usposobljene in kvalificirane prevajalce za gluhoslepe, ki uporabljajo številne načine sporazumevanja za osebe z gluhoslepoto, gluhi pa prevajalce za slovenski znakovni jezik.

V knjižici ves čas **uporabljamo izraz »prevajalec«** tako za gluhoslepe kot za gluhe. Prav je, da se zavedamo, da je prevajanje za osebe z gluhoslepoto nedvomno mnogo bolj zahtevno in prilagojeno izključno individualnim potrebam uporabnika, kot je delo prevajalca slovenskega znakovnega jezika. Tudi zato ne smemo in ne moremo primerjati obeh ciljnih skupin; gluhoslepih in gluhih.

Prevajalec za gluhoslepe uporablja številne načine sporazumevanja; poleg avditivnih sporočil prevaja še vizualna sporočila iz okolice in jo opisuje; hkrati osebo z gluhoslepoto spremlja in ji je v oporo pri gibanju. Prevajalec za gluhoslepe lahko prevaja izključno eni osebi, torej povsem individualno.

Prevajalec za slovenski znakovni jezik je usmerjen izključno na avditivna oziroma govorna sporočila. Prevaja iz slovenskega znakovnega jezika v govor in obratno. Prevajalec slovenskega znakovnega jezika lahko prevaja celotni skupini gluhih.

Osebe z gluhoslepoto potrebujejo najmanj enega prevajalca za gluhoslepe na eno osebo z gluhoslepoto, v dalj časa trajajočih situacijah pa najmanj dva prevajalca za gluhoslepe na eno osebo z gluhoslepoto. V novem okolju in zahtevnih situacijah so potrebni tudi trije prevajalci za gluhoslepe na eno osebo z gluhoslepoto. V tem primeru eden od prevajalcev hkrati prevaja vse informacije iz okolja in opisuje okolje s pomočjo taktilnih načinov oziroma s pomočjo haptičnega načina sporazumevanja.

Skupina oseb z gluhoslepoto je izjemno heterogena, zaradi česar je potrebno upoštevati individualne potrebe in zmožnosti ter sposobnosti posameznika. Način sporazumevanja s posameznikom je odvisen od številnih dejavnikov in okoliščin. **Nekatere osebe z gluhoslepoto se lahko še vedno opirajo na sluh, nekatere na slovenski znakovni jezik, nekatere pa potrebujejo izključno taktilni način sporazumevanja.** Naloga prevajalca za gluhoslepe je tudi, da v danih okoliščinah predlaga najustreznejši način sporazumevanja z osebo z gluhoslepoto. Tovrsten strokovni pristop zahteva široko znanje s področja sporazumevanja in izkušnje pri delu z osebami z gluhoslepoto.

Med obema prevajalcema so bistvene razlike tako v delu, prevajanju in načinih sporazumevanja kot tudi v izobraževanju in usposabljanju.

Opisane razlike nakazujejo, da izenačevanje skupine oseb z gluhoslepoto z drugimi skupinami pomeni nerazumevanje področja gluhoslepote.

Spoštovana bralka in spoštovani bralec, ne pozabite, da tudi vi sami potrebujete prevajalca, če se želite sporazumevati z osebo z gluhoslepoto!!!

Dodatna pojasnila k uporabi knjižice

Pri prikazovanju posameznih situacij **smo izhajali iz vsakodnevnih in uradnih dogodkov ter iz življenja ljudi v prostem času**. Vsaka od teh situacij je prikazana na eni strani za osebe z gluhoslepoto, na drugi strani za gluhe osebe: vožnja z javnim prevozom, uporaba bankomata, obisk pekarnice, volitve, opravki na upravni enoti; sodna razprava, obisk pri zdravniku, udeležba na konferenci, udeležba sestanka; obisk tečaja, ogled galerije, plavanje, branje časopisa, poroka.

Za vsako izmed aktivnosti so razvidni vrsta pomoči, intenzivnost podpore in stroški za koriščenje prevajalca. V vseh danih situacijah je upoštevano najmanjše število prevajalcev na posamezno osebo. Če **v zahtevnih situacijah upoštevamo dva prevajalca** za gluhoslepe na posamezno osebo z gluhoslepoto, se izračunani **znesek stroškov podvoji**.

Pri prevajalcih za gluhoslepe je potrebno upoštevati tudi stroške prevoza, ko gre prevajalec posamezno osebo z gluhoslepoto **iskat na dom, jo pripelje na kraj izvajanja dogodka** in jo varno pospremi domov.

Glavni akterji so oseba z gluhoslepoto, prevajalec za gluhoslepe, gluha oseba in prevajalec za slovenski znakovni jezik. Oseba z gluhoslepoto je vedno **v rdeči majici**, gluha oseba **v modri majici**, oba prevajalca pa v **črni majici**. Posamezne ilustracije so opremljene tudi z logotipi, ki veljajo za gluhoslepe (rdeča majica in logotip Društva DLAN); gluhi so v modri majici in z logotipom gluhih; prevajalci so vedno v črni barvi.

Kot cena prevajanja na uro je upoštevana cena iz Tarife za tolmače slovenskega znakovnega jezika (Ur. l. RS, št. 106/2012, ki velja od 1. 1. 2013). Glede na to, da prevajanje za gluhoslepe v Sloveniji še ni posebej ovrednoteno, smo v knjižici uporabljali veljavno ceno (dnevno tarifo ob delovnikih) iz Tarife za tolmače slovenskega znakovnega jezika.

	cena tolmačenja do 20 minut za vsako začeto uro tolmačenja	cena tolmačenja, če začeta ura tolmačenja traja neprekinjeno več kot 20 minut
delovni dan	15,00 EUR	27,00 EUR
dela prost dan ¹	18,00 EUR	32,40 EUR
nočna od 20:00 do 8:00 ²	22,50 EUR	40,50 EUR
čakalna ura ³	10,00 EUR	10,00 EUR

¹ dela prost dan (sobota, nedelja, praznik)

² nočna od 20:00 do 8:00 velja za vse dneve enako - tudi za sobote, nedelje, praznike

³ čakalna ura v primeru čakanja, ki traja več kot 30 minut na začetek tolmačenja. Kot začetek čakalne ure se šteje ura, ko je gluha oseba naročena s strani državnega organa ...

finančni izračun

stopnja zahtevnosti situacije
(od 0-najmanj do 5-največ)

5 prevajalcev
× 4 ure
× 27,00 EUR

540,00 EUR

aktivnost

Oseba z gluhoslepoto **potrebuje pomoč prevajalca za gluhoslepe**. Potreben je en prevajalec na eno osebo z gluhoslepoto, v zahtevnih situacijah dva prevajalca na eno osebo z gluhoslepoto (pet oseb z gluhoslepoto potrebuje pet prevajalcev za gluhoslepe).

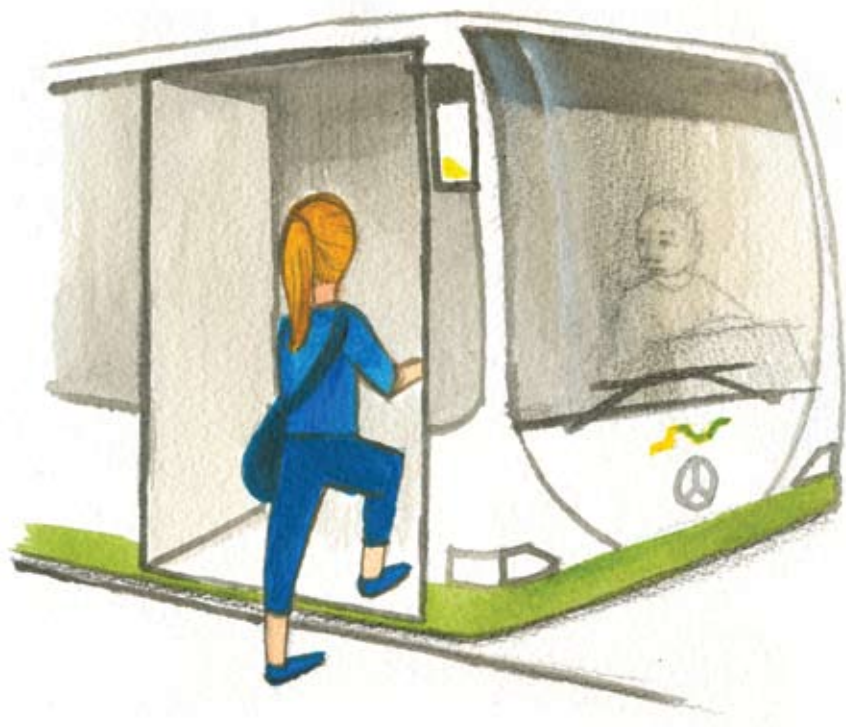
27

podroben opis situacije

0 prevajalcev
× 1 ura
× 27,00 EUR

0 EUR

Gluha oseba v dani situaciji ne potrebuje pomoči prevajalca za slovenski znakovni jezik. Lahko se samostojno giblje.

€

1 prevajalec
× 1 ura
× 27,00 EUR

27,00 EUR

Oseba z gluhoslepoto **potrebuje pomoč prevajalca za gluhoslepe**, saj se ne more samostojno gibati in uporabljati javnih prevoznih sredstev.

0 prevajalcev
× 1 ura
× 27,00 EUR

0 EUR

Gluha oseba v dani situaciji ne potrebuje pomoči prevajalca za slovenski znakovni jezik. Storitev lahko opravi sama, pri čemer se opira na svoj vid.

€

1 prevajalec
× 1 ura
× 27,00 EUR

27,00 EUR

Oseba z gluhoslepoto **potrebuje pomoč prevajalca za gluhoslepe**, ki pride ponjo, jo pospremi do bankomata, ji nudi pomoč med izvajanjem storitve in jo pospremi nazaj domov.

0 prevajalcev
× 1 ura
× 27,00 EUR

0 EUR

Gluha oseba v dani situaciji ne potrebuje pomoči prevajalca za slovenski znakovni jezik. Sama lahko pokaže, kateri kruh ali pecivo želi kupiti.

1 prevajalec
× 1 ura
× 27,00 EUR

27,00 EUR

Oseba z gluhoslepoto **potrebuje pomoč prevajalca za gluhoslepe**, ki jo pospremi do trgovine oziroma pekarnice, ji nudi podporo pri nakupovanju ter jo pospremi nazaj domov.

0 prevajalcev
× 1 ura
× 27,00 EUR

0 EUR

Gluha oseba v dani situaciji ne potrebuje pomoči prevajalca za slovenski znakovni jezik. Samostojno lahko obkroži izbranega kandidata na volilnem lističu.

1 prevajalec
× 1 ura
× 27,00 EUR

27,00 EUR

Oseba z gluhoslepoto **potrebuje pomoč prevajalca za gluhoslepe**, ki uporabnika pripelje do mesta volišča, mu »prebere« volilni listič ter ga pospremi nazaj domov.

1 prevajalec
× 2 uri
× 27,00 EUR

54,00 EUR

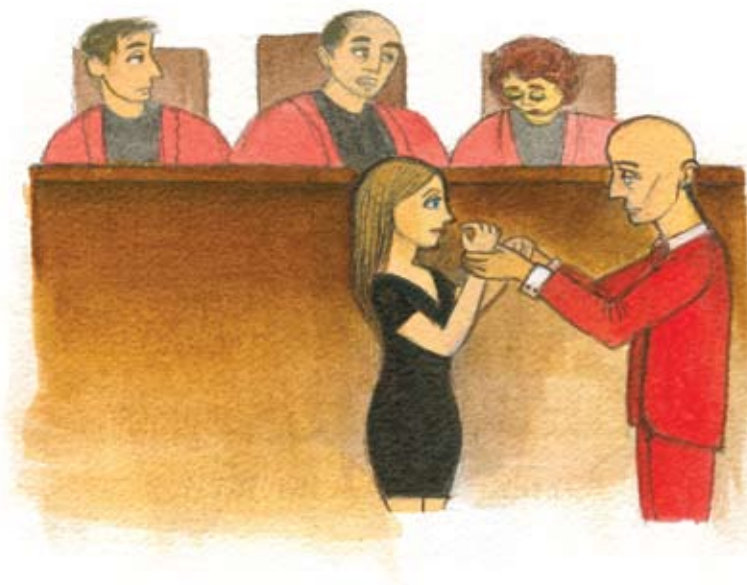

Gluha oseba v dani situaciji potrebuje pomoč sodnega prevajalca za slovenski znakovni jezik, ki pride naravnost na dogovorjeno mesto (na sodišče).

1 prevajalec
× 4 ure
× 27,00 EUR

108,00 EUR

Oseba z gluhoslepoto **potrebuje pomoč sodnega prevajalca za gluhoslepe**, ki uporabnika pripelje na sodišče, prevaja med sodnim procesom in ga pospremi nazaj domov.

1 prevajalec
× 2 uri
× 27,00 EUR

54,00 EUR

Gluha oseba v dani situaciji potrebuje pomoč prevajalca za slovenski znakovni jezik, ki pride naravnost na dogovorjeno mesto (k zdravniku).

1 prevajalec
× 4 ure
× 27,00 EUR

108,00 EUR

Oseba z gluhoslepoto **potrebuje pomoč prevajalca za gluhoslepe**, ki uporabnika pride iskat, ga pripelje do zdravstvenega doma oziroma ordinacije, prevaja med pregledom ter ga pospremi nazaj domov.

1 prevajalec
× 4 ure
× 27,00 EUR

108,00 EUR

Gluha oseba v dani situaciji potrebuje pomoč prevajalca za slovenski znakovni jezik. En prevajalec lahko prevaja vsem gluhim študentom.

5 prevajalcev
× 4 ure
× 27,00 EUR

540,00 EUR

Oseba z gluhoslepoto **potrebuje pomoč prevajalca za gluhoslepe** – en prevajalec za gluhoslepe lahko prevaja le eni osebi z gluhoslepoto (pet oseb z gluhoslepoto potrebuje najmanj pet prevajalcev za gluhoslepe).

1 prevajalec
× 4 ure
× 27,00 EUR

108,00 EUR

Gluha oseba v dani situaciji potrebuje pomoč prevajalca za slovenski znakovni jezik. Za vse prisotne gluhe prevaja en prevajalec.

5 prevajalcev
× 4 ure
× 27,00 EUR

540,00 EUR

Oseba z gluhoslepoto **potrebuje pomoč prevajalca za gluhoslepe**. Potreben je en prevajalec na eno osebo z gluhoslepoto, v zahtevnih situacijah dva prevajalca na eno osebo z gluhoslepoto (pet oseb z gluhoslepoto potrebuje pet prevajalcev za gluhoslepe).

1 prevajalec
× 2 uri
× 27,00 EUR

54,00 EUR

Gluha oseba v dani situaciji potrebuje pomoč prevajalca za slovenski znakovni jezik, ki pride naravnost v predavalnico.

5 prevajalcev
× 4 ure
× 27,00 EUR

540,00 EUR

Oseba z gluhoslepoto **potrebuje pomoč prevajalca za gluhoslepe**, ki uporabnika pride iskat, mu pomaga priti do predavalnice, prevaja v času tečaja in ga pospremi nazaj domov.

0 prevajalcev
× 1 ura
× 27,00 EUR

0 EUR

Gluha oseba **v dani situaciji ne potrebuje pomoči prevajalca za slovenski znakovni jezik**. Bere lahko samostojno.

1 prevajalec
× 3 ure
× 27,00 EUR

81,00 EUR

Oseba z gluhoslepoto **potrebuje pomoč prevajalca za gluhoslepe**, ki uporabniku iz tiskovine prebere besedilo in ga prevede.

0 prevajalcev
× 1 ura
× 27,00 EUR

0 EUR

Gluha oseba v dani situaciji ne potrebuje pomoči prevajalca za slovenski znakovni jezik. Samostojno si lahko ogleduje razstavo.

1 prevajalec
× 3 ure
× 27,00 EUR

81,00 EUR

Oseba z gluhoslepoto **potrebuje pomoč prevajalca za gluhoslepe**, ki pride ponjo, jo pripelje do muzeja, ji opisuje razstavljene eksponate ter jo odpelje nazaj do doma.

0 prevajalcev
× 5 dni (12h na dan)
× 27,00 EUR

0 EUR

Gluha oseba **v dani situaciji ne potrebuje pomoči prevajalca za slovenski znakovni jezik**. Opira se na svoj vid.

1 prevajalec
× 5 dni (12h na dan)
× 27,00 EUR

1620,00 EUR

(**dodatno:** stroški
prevoza, hrane
in namestitve za
prevajalca za
gluhoslepe)

Oseba z gluhoslepoto **potrebuje pomoč prevajalca za gluhoslepe**, ki gre z njo, ji prevaja v vsakodnevni situacijah in jo spremlja (ji nudi pomoč pri gibanju).

1 prevajalec
× 1 ura
× 27,00 EUR

27,00 EUR

Gluha oseba v dani situaciji potrebuje pomoč prevajalca za slovenski znakovni jezik, ki pride naravnost v cerkev.

1 prevajalec
× 3 ure
× 27,00 EUR

81,00 EUR

Oseba z gluhoslepoto **potrebuje pomoč prevajalca za gluhoslepe**, ki pride po uporabnika, ga pripelje do cerkve, prevaja v času trajanja dogodka in ga pospremi nazaj domov.

Izdajatelj:

Društvo gluhoslepih Slovenije DLAN

Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana

Tel./fax: 01 542 20 03, GSM: 040 558 832

E-pošta: drustvo.gss@gmail.com

Spletna stran: www.gluhoslepi.si

**Sem oseba z gluhoslepoto
in potrebujem prevajalca za gluhoslepe**

Lektorirala: Irena Ipavec

Besedilo priredila: Petra Rezar

Strokovni pregled: Simona Gerenčer Pegan

Ilustracije: Gašper Rems

Oblikovanje: Eva Jeraj

Tisk in vezava: Tiskarna DTP d. o. o.

Naklada: 500 izvodov
Ljubljana, september 2014

Knjižica je pripravljena po vzoru hrvaške brošure Trebam/nemam prevoditelja ne postojim, ki jo je leta 2011 izdala Hrvatska udruga gluhoslijepljivih osoba **Dodir** (sedaj Hrvatski savez gluhoslijepljivih osoba Dodir). Knjižica je pripravljena na podlagi predhodnega soglasja navedene organizacije.

Društvo gluhoslepih Slovenije DLAN

Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana

Tel./fax: 01 542 20 03, GSM: 040 558 832

E-pošta: drustvo.gss@gmail.com

Spletna stran: www.gluhoslepi.si